

Strömstads kommun

kommun@stromstad.se

bun@stromstad.se

Rektorn vid Kusters skola F-6

Sissel.rud@stromstad.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Kusters skola F-6
i Strömstads kommun

Tillsyn i Koster skola F-6

Skolinspektionen genomför tillsyn i Strömstads kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Koster skola F-6 besöktes av Skolinspektionen den 10 september 2013.

Fakta om skolan

Koster skola ligger på ön Sydkoster i Strömstad kommun. På skolan går 8 elever från förskoleklass till och med årskurs 3. Eleverna bor på de två öarna Syd och Nordkoster. Detta läsår går inga elever i årskurserna 4 till 6 vid skolan. Eleverna i dessa årskurser går sedan höstterminen 2013 på Valemyrskolan i Strömstad. Koster skola leds av en rektor som även är rektor för Rossö skola och Tjärnö skola. Tjärnö skola, Rossö skola och Koster skola har ett gemensamt elevhälsoteam som består av rektor, specialpedagog, skolsköterska, samt socio-nom som fyller funktionen som kurator. Rektor finns på plats i skolan en dag per vecka. På skolan finns även förskola och fritidshem. Förskola och fritidshem bedöms inte i denna rapport utan i för verksamheterna särskilda rapporter.

Eftersom skolan har få elever i årskurs 3 finns ingen officiell statistik att tillgå.

Enligt kommunens redovisning för läsåret 2011/12 uppnådde 100 procent av eleverna i årskurs 3 de nationella kunskapskraven i matematik och svenska samt de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena. Läsåret 2012/13 nådde 75 procent av eleverna de nationella kunskapskraven i svenska, de naturorienterande ämnena samt de samhällsorienterande ämnena och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik. De få elever som avslutade årskurs 6 läsåret 2012/13 nådde alla de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen.

Helhetsbedömning

Koster skola är en liten skola med få elever i de årskurser där det finns nationella kunskapskrav. Över tid har nästan samtliga elever vid Koster skola de senaste åren nått de nationella kunskapskraven. Eleverna i årskurserna 4 till 6 går under läsåret 2013/14 på Valemyrskolan i Strömstad.

Skolinspektionens senaste tillsyn år 2009 visade att Koster skola bland annat behövde förbättra arbetet med de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen, ge eleverna möjlighet till inflytande och ansvar samt förbättra arbetet kring den systematiska uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling. Skolinspektionens tillsyn visar nu att skolan genomfört tydliga förbättringar inom flera av dessa områden. Exempelvis följer rektor tillsammans med peda-

gogerna upp och utvecklar verksamheten som ett led i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete, bland annat analyseras värdegrundsarbetet och elevernas kunskapsutveckling. Resultaten av uppföljningar och analyser ligger sedan till grund för kommande planering. Koster skola behöver emellertid vidta ytterligare åtgärder för att fullt ut motsvara de krav som ställs.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som Koster skola måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strömstads kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 februari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Strömstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Signaler om kränkande behandling ska anmälas till huvudmannen

Motivering

Enligt skollagen är en rektor som fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektorn för Ksters skola uppger i intervju att skolan inte har några bra rutiner för att anmäla till huvudmannen om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. I skolans plan mot kränkande behandling framkommer att skolan ska informera huvudmannen vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Rektorn uppger att skolan dokumenterar uppgifter om eventuella diskrimineringar, trakasserier och kränkningar och diarieför dem i kommunens diarium samt återkopplar till nämnden men då mer för att prata om tendenser på skolan. För att huvudmannen ska få kännedom om uppgifter om enskilda kränkningar vid Koster skola måste huvudmannen själv söka dessa uppgifter i diariet.

Utredningen visar att rektorn för Koster skola inte anmäler till huvudmannen när en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

6 kap. 10 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Strömstads kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- För eleverna ska finnas elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser
- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- Skolan ska ha rutiner för att rapportera långvarig frånvaro till huvudmannen

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala samt specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att eleverna i dess grundskola och grundsärskola fullgör sin skolgång.

Av intervjuer med rektorn framgår att Rossö skola, Kusters skola och Tjärnö skola har ett gemensamt elevhälsoteam som sammanträder i Strömstad fyra gånger per terminen. I skolans elevhälsoteam finns som "grundstomme" en specialpedagog, en socionom från kommunens barn- och ungdomsteam som fyller funktionen som kurator, skolsköterska samt rektor. Skolpsykolog och kurator finns centralt i kommunens resursteam och rektorn kan kontakta dessa vid behov. I intervju med rektorn framkommer emellertid att skolan endast har begränsad tillgång till skolpsykolog eftersom den gemensamma skolpsykologen i Strömstad kommun i huvudsak arbetar med utredningar. Psykologen deltar som regel inte vid elevhälsoteamets möten, men försöker närvara vid ett möte per termin eller då mer komplexa elevärenden avhandlas. Skolsköterskan besöker skolan vid endast ett fåtal tillfällen per termin och enligt rektorn och skolans personal vet de inte vid vilka tidpunkter som skolan ska få besök av skolsköterskan. Enligt rektorn får eleverna hälsosamtal med skolsköterska. Eleverna har enligt rektorn tillgång till skolläkare. Vid det möte som elevhälsoteamet senast hade deltog endast specialpedagog, kurator och rektor. Då skolsköterskan och skolpsykologen sällan deltar i elevhälsoteamets möten är deras deltagande i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete enligt rektor mycket begränsat. Det sker enligt rektorn endast då skolan upptäcker att en elev behöver någon av ovanstående kompetenser för samtal, besök eller i

samverkan med vårdnadshavaren stöd och hjälp. I övrigt menar skolans lärare som rektorn vid intervjuer att elevgruppen är så liten att det pågår ett ständigt förebyggande arbete i samarbete mellan specialpedagog, lärare och rektor.

Skolan har vid några tillfällen haft elever med långvarig frånvaro och skolan har då på olika sätt försökt få eleven till skolan. Enligt rektor finns det dock inte rutiner för att rapportera långvarig frånvaro till huvudmannen.

Utredningen visar att Koster skola inte i tillräcklig utsträckning har tillgång till skolpsykolog och skolsköterska. Det framkommer även att skolsköterskan och skolpsykologens endast deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet utifrån enskilda elevers behov. Utredningen visar vidare att skolan inte har rutiner för att rapportera långvarig frånvaro till huvudmannen. I Skolverkets allmänna råd om att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan (SKOLFS 2012:34) anges att huvudmannen bör ha en samlad bild av elevernas frånvaro. Om huvudmannen inte får uppgifter om frånvaro, bland annat långvarig frånvaro, kan denne inte fullgöra sina förpliktelser att se till att eleverna fullgör sin skolgång. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

7 kap. 22 § skollagen

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Strömstads kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande

Motivering

Enligt skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Av förarbete till skollagen (prop.2009/10:165 s 284) framgår att med skolbibliotek avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Rektorn uppger i den av skolan insända verksamhetsredogörelse att skolan saknar skolbibliotek. Skolan har tillgång till ett litet kommunalt bibliotek som är inrymt i en gymnastikhall intill skolan. Det är emellertid öppet endast en gång i månaden uppger rektorn. Vid faktagranskningen uppger rektorn att

biblioteket mestadels innehåller skönlitteratur och har en karaktär av en boksamling med fokus på vuxna. Rektor är emellertid osäker på om litteraturen uppdateras. Skolan har ett bra samarbete med stadsbiblioteket som resurs i den pedagogiska verksamheten. Enligt skolans lärare gör Stadsbiblioteket i ordning boklådor så ofta skolan önskar och då i samråd med lärarna. Stadsbibliotekets barnbibliotekarie besöker även skolan för att informera elever om böcker och boklån. Rektorn uppger att eleverna besöker stadsbiblioteket så ofta som möjligt i samband med andra resor till Strömstad. Samarbetet med stadsbiblioteket är bra menar rektorn men att det begränsar elevernas möjligheter till att självständigt söka information och litteratur på egen hand i ett skolbibliotek eftersom det krävs planerade besök till det samma.

Utredningen visar att skolan inte har ett skolbibliotek som uppfyller författningarnas krav om att vara en ordnad resurs av medier och information som ingår i skolans pedagogiska verksamhet. Kraven på skolbibliotekens funktion gäller för alla skolor. Trots Kosters skolas förutsättningar genom det geografiska läget och att det är en väldigt liten skolenhet behöver det finnas en samlad resurs i anslutning till skolan med uppdaterad litteratur avsedd för yngre elever där även möjligheten till olika medier samt annan information som praktiskt går att använda i undervisningen kan finnas. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 36 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Strömstads kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Åtgärdsprogrammen anger inte alltid vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att de åtgärdsprogram som utarbetas ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av intervjuer med personal och elever framkommer att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Av dokumentstudier framgår emellertid att de åtgärdsprogram som skolan upprättar, inte alltid beskriver de behov eleven har utifrån den utredning som legat till grund för åtgärdsprogrammet samt att de åtgärder som beskrivs inte alltid är kopplade till elevens behov. I allt för hög grad beskriver de vad eleven ska göra eller lära sig eller att eleven ska få enskild undervisning. Det framgår sällan vilka åtgärder skolan ska vidta för att tillgodose de behov eleven har. Vidare anger åtgärdsprogrammen när men inte alltid hur åtgärderna ska följas upp. Av dokumentstudier framgår vidare att datum för beslut av rektorn infaller i vissa fall flera månader efter det att åtgärdsprogrammet upprättats och efter att de åtgärder som programmet anger har påbörjats.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen varierar i kvalitet och inte alltid uppfyller författningarnas krav. Skolans åtgärdsprogram anger inte alltid elevens stödbehov och åtgärderna är inte kopplade till behoven. Dessutom anger åtgärdsprogrammet inte hur åtgärderna ska följas upp. Därmed saknas en viktig komponent för att kunna ta ställning till om åtgärderna varit tillräckliga utifrån elevens behov. Utredningen visar vidare att rektor som beslutsfattare inte undertecknar åtgärdsprogrammen i samband med dess upprättande. Detta har till följd att eleven eller elevens vårdnadshavare möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet fördröjs väsentligt och därmed äventyras elevers och vårdnadshavares rätt att överklaga åtgärdsprogrammet. Eftersom utredningen inte visar något annat än att eleverna i skolan får det särskilda stöd de har behov av bedöms dock bristen som mindre allvarig. Huvudmannen tilldelas därmed en anmärkning och ska åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Agneta Wennberg och jurist Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Roland Fallström
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.